

[Statsministeren.]

Institutter, end det en Tid har været Tilfældet. Men nu er Sagen altsaa taget op, og der er ogsaa etableret en vis Grad af Samarbejde mellem Ledelsen for Efterforskningen og de danske videnskabelige Institutter, og jeg haaber, det skal lykkes at komme endnu videre i den Henseende. Der er fra en Gang i Sommer etableret den Ordning, at Ministeriets Tilsyn med Efterforskningsarbejderne i Henhold til Eneretsbevilling føres gennem Professor Anker Engelund som Kommitteret; de nævnte 3 videnskabelige Institutter er med Professor Engelunds Medvirkning kommet i Samarbejde med det amerikanske Selskab eller i hvert Fald dets Leder, og han har for sin Del givet Udtryk for Ønsket om en Udvidelse af dette Samarbejde, saa at vi altsaa kan nære Forventning og Haab om, at der vil naas et Resultat paa dette Omraade. Det vil jo kun være glædeligt, hvis dette Ønske holder Stik.

Jeg har ment det naturligt, da disse Problemer blev rejst under de sidste Forhandlinger, at give disse Meddelelser i Dag, men skal for øvrigt, idet jeg altsaa forudsætter, at Sagen gaar i Udvalg, henstille, at den videre Forhandling om de Oplysninger, som nu kan faas, kommer til at foregaa i Udvalget.

I de Bemærkninger, jeg har fremsat, ligger i og for sig ikke nogen Afvisning af Tanken om at gaa over paa det Grundlag, som Forslagsstillerne her har fremsat, men jeg har dog ment at burde fremhæve, at saadan let at løbe til er det utvivlsomt ikke. Men det udelukker altsaa ikke, at vi meget vel kan tale om en anden Fremgangsmaade, end der hidtil har været anvendt, under Forudsætning af at man vil stille de Midler til Raadighed, som der bliver Tale om.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Christmas Møller): Jeg vil gerne begynde med at understrege, hvad den højtærede Statsminister sagde til Slut, nemlig at han ikke paa Forhaand afviste en Forhandling om dette Forslag og heller ikke paa Forhaand afviste Muligheden af, at der kunde komme et Resultat ud af det, under den Forudsætning naturligvis, at de Midler vil blive stillet til Raadighed, som er nødvendige. Jeg vil, som sagt, meget stærkt understrege dette, thi det, der interesserer os i denne Sag, er ikke — som jeg ogsaa paa mit Partis Vegne sagde det i min Forelæggelsestale den 10. December — at diskutere Fortiden og de Fejl, som maatte være begaaet, eller Fordelingen af Ansvar, et

noget, som man jo saa ofte diskuterer ved en saadan Lejlighed. Jeg gentager altsaa, hvad jeg tidligere har sagt, at dette interesserer mig ikke, ligesom jeg altid har sagt, at Rigsdagen og altsaa ogsaa mit eget Parti maa tage Medansvar for, hvad vi har stemt for og arbejdet med paa. Det, der interesserer os, og det, der er af afgørende Betydning, er at naa til et Resultat.

Hovedspørgsmaalet er at søge at faa Staten ud af det Kontraktforhold, den befinder sig i, og jeg forstaar naturligvis særdeles vel, at Statsministeren med Hensyn hertil maa sige, at der kan være Oplysninger at give, som ikke kan gives her fra Folketingets Talerstol, og som altsaa maa behandles i et Udvalg, og det har jeg for saa vidt ogsaa selv sagt. Vi vil begribeligvis oppebie denne Forhandling, inden vi tager endelig Stilling til de Synspunkter, den højtærede Statsminister har fremført.

Men der er tre Spørgsmaal foruden det at faa Staten ud af dette Forhold. For det første — og det synes jeg, det har stor Interesse at faa klarlagt — er Forholdet dette, at man paa Grund af Aktieselskabsformen aldrig kan føle sig sikker paa, hvem der faar Rettighed efter Koncessionen. Jeg synes, at det er tvivlsomt, om man havde Lov til, som jeg forstaar det er sket, at lade samtlige Aktier praktisk taget paa een Gang skifte Ejer, for der staar jo i den oprindelige Lov, altsaa Hovedgrundlaget, at Bevillingen ikke kan overdrages til andre uden Ministerens Samtykke, eller uden at Vederlaget er oplyst, og jeg vil ikke tro, at der er givet noget Samtykke i dette Tilfælde; det haaber jeg i hvert Fald ikke. Men i hvert Fald, hvis man vil ræsonnere saaledes, at man kan lade Aktierne, oven i Købet ved een Handel samtlige Aktier, gaa over fra den nuværende Ejer eller de nuværende Ejere til en ny Ejer, har vi overhovedet ingen Sikkerhed for, hvem der faar Ejendomsretten, hvilken Nationalitet de Borgere har, der faar Retten til Indvinning af Raastoffer i Danmarks Undergrund. Jeg interesserer mig, som sagt, kun for Fremtiden, og jeg tror dog, at alle vil være enige om, at det vil være særdeles formaalstjenligt at komme ud af en saadan Tilstand.

Det andet er, at vi jo har en Række Videnskabsmænd, som utvivlsomt selv kunde udføre det Arbejde, som fremmede har udført. Jeg forstod paa den højtærede Statsminister, at der er blevet mere tilfredsstillende Forhold, end der hidtil har været, og det hørte vi naturligvis paa med Tilfredshed, men vil gerne modtage nærmere Oplysninger derom.